

POSTANOWIENIE

Dnia 28 sierpnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartosz Kasielski

Protokolant: stażysta Beata Ociesa

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku E. G. (1)

przy udziale Z. S. (1), G. S. (1), H. G., M. Ć. (1), J. K. (1) i S. S.

o dział spadku i podział majątku wspólnego

postanawia :

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego małżonków T. G. i E. G. (1) wchodziły :

a) prawo spółdzielczego własnościowego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...);

b) spółdzielcze własnościowe prawo do miejsca postojowego numer 69 na parkingu położonym w Ł. przy ulicy (...), posadowionym na działkach gruntu numer (...) pozostających w użytkowaniu wieczystym Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w Ł., dla których Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...) o wartości 8.000 zł (osiem tysięcy złotych);

c) środki pieniężne w kwotach :

- 57,84 zł (pięćdziesiąt siedem złotych 84/100) zgromadzone na rachunku oszczędnościowej książeczki obiegowej numer (...) oraz rachunku oszczędnościowej książeczki obiegowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 30.000 zł (trzydzieści tysięcy złotych) zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 18.040 zł (osiemnaście tysięcy czterdzieści złotych) zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 4,34 zł (cztery złote 34/100) zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) oraz rachunku bankowym numer (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 10.509,15 zł (dziesięć tysięcy pięćset dziewięć złotych 15/100) zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;

- 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 34.000 zł (trzydzieści cztery tysiące złotych) zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 40.262,25 zł (czterdzieści tysięcy dwieście sześćdziesiąt dwa złote 25/100) zgromadzone na rachunku inwestycyjnym Pionier (...) Pionier Pieniężny w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 9.080,42 zł (dziewięć tysięcy osiemdziesiąt złotych 42/100) zgromadzone na rachunku inwestycyjnym P. S. – Pionier Gotówkowy w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;

II. ustalić, że w skład masy spadkowej po T. G. wchodzi :

- a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...) o wartości 100.000 zł (sto tysięcy złotych);
- b) prawo własności samochodu marki V. (...) o numerach rejestracyjnych (...) o wartości 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych);
- c) udział w wysokości $\frac{1}{2}$ części w prawie własności składników majątkowych opisanych w punktach I.2 i I.3 a – j o łącznej wartości 94.976,98 zł (dziewięćdziesiąt cztery tysiące dziewięćset siedemdziesiąt sześć złotych 98/100);

III. dokonać podziału majątku wspólnego T. G. i E. G. (1) oraz działu spadku po T. G. w ten sposób, że :

1. przyznać na wyłączną własność E. G. (1) :

- a) udział w wysokości $\frac{1}{2}$ części w prawie spółdzielczego własnościowego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...);
- b) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...);
- c) spółdzielcze własnościowe prawo do miejsca postojowego numer 69 na parkingu położonym w Ł. przy ulicy (...), posadowionym na działkach gruntu numer (...) pozostających w użytkowaniu wieczystym Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w Ł., dla których Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...);
- d) prawo własności samochodu marki V. (...) o numerach rejestracyjnych (...);
- e) środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych prowadzonych w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w łącznej kwocie 57,84 zł (pięćdziesiąt siedem złotych 84/100);
- f) środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych numer (...) i (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. o łącznej wartości 4,34 zł (cztery złote 34/100);
- g) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie 16.000 zł (szesnaście tysięcy złotych);
- h) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie 24.000 zł (dwadzieścia cztery tysiące złotych);
- i) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie 14.432 zł (czternaście tysięcy czterysta trzydzieści dwa złote);

j) środki pieniężne zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. w kwocie 8.407,31 zł (osiem tysięcy czterysta siedem złotych 31/100);

k) środki pieniężne zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. w kwocie 16.000 zł (szesnaście tysięcy złotych);

l) środki pieniężne zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. w kwocie 27.200 zł (dwadzieścia siedem tysięcy dwieście złotych);

m) środki pieniężne zgromadzone na rachunku inwestycyjnym Pionier (...) Pionier Pieniężny w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie 32.209,81 zł (trzydzieści dwa tysiące dwieście dziewięć złotych 81/100);

n) środki pieniężne zgromadzone na rachunku inwestycyjnym P. S. – Pionier Gotówkowy w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie 7.264,34 zł (siedem tysięcy dwieście sześćdziesiąt cztery złote 34/100);

2. przyznać na wyłączną własność Z. S. (1), G. S. (1), H. G. i J. K. (1) :

a) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie po 1.000 zł (jeden tysiąc złotych) na rzecz każdego z nich;

b) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie po 1.500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) na rzecz każdego z nich;

c) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie po 902 zł (dziewięćset dwa złote) na rzecz każdego z nich;

d) środki pieniężne zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. w kwocie po 525,46 zł (pięćset dwadzieścia pięć złotych 46/100) na rzecz każdego z nich;

e) środki pieniężne zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. w kwocie po 1.000 zł (jeden tysiąc złotych) na rzecz każdego z nich;

f) środki pieniężne zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. w kwocie po 1.700 zł (jeden tysiąc siedemset złotych) na rzecz każdego z nich;

g) środki pieniężne zgromadzone na rachunku inwestycyjnym Pionier (...) Pionier Pieniężny w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie po 2.013,11 zł (dwa tysiące trzysta złotych 11/100) na rzecz każdego z nich;

h) środki pieniężne zgromadzone na rachunku inwestycyjnym P. S. – Pionier Gotówkowy w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie po 454,02 zł (czteryście pięćdziesiąt cztery złote) na rzecz każdego z nich;

IV. zasądzić od E. G. (1) na rzecz Z. S. (1), G. S. (1), H. G. i J. K. (1) tytułem dopłat kwoty po 10.966,17 zł (dziesięć tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt sześć złotych 17/100) płatne w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;

V. ustalić, że podział majątku wspólnego T. G. i E. G. (1) oraz działu spadku po T. G. następuje bez wzajemnych spłat i dopłat pomiędzy E. G. (1) i M. Ć. (1);

VI. ustalić, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 841/17

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 1 sierpnia 2017 roku E. G. (1) wystąpiła o stwierdzenie nabycia spadku po T. G., zmarłym w dniu 22 kwietnia 2017 roku w O., stwierdzenia nabycia przedmiotu zapisu windykacyjnego przez M. R., dokonanie podziału majątku wspólnego małżonków E. G. (2) i T. G. oraz działu spadku po T. G..

W zakresie sposobu podziału wnioskodawczyni wniosła o przyznanie na jej rzecz, ponad przedmioty majątkowe przysługujące jej z tytułu podziału majątku wspólnego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), udziału w wysokości 1/2 części w spółdzielczym własnościowym prawie do miejsca postojowego, prawa własności samochodu osobowego marki V. (...), a także połowy środków pieniężnych, zgromadzonych na rachunkach bankowych i lokatach na dzień śmierci T. G. z jednoczesną spłatą na rzecz uczestników.

(wniosek k.2 – 6)

Postanowieniem wstępnym z dnia 30 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi stwierdził, że M. R. na podstawie zapisu windykacyjnego, ustanowionego w testamencie notarialnym z dnia 2 września 2014 roku, Rep A nr 785/2014, otwartym i ogłoszonym przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w dniu 6 września 2017 roku w sprawie sygn. akt I Ns 841/17 nabył w całości udział w wysokości 1/2 części w prawie własności odrębnego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...), a nadto, że spadek po T. G., synu J. i M. z domu B., zmarłym w dniu 22 kwietnia 2017 roku w O., ostatnio stale zamieszkałym w Ł. na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyli : jego żona E. G. (3) z domu P. w 1/2 części, rodzeństwo G. S. (2) z domu G., Z. S. (2) z domu G., H. G. i J. K. (2) z domu G. oraz bratanica M. Ć. (2) z domu G. po 1/10 części każdy z nich.

(postanowienie wstępne k.55)

Pismem procesowym z dnia 12 stycznia 2018 roku wnioskodawczyni wniosła o rozliczenie nakładów poczynionych na rzecz masy spadkowej w postaci : opłat za lokal mieszkalny przy ulicy (...) (2.497 złotych), opłat za miejsce postojowe na parkingu (857 złotych) oraz ubezpieczenia pojazdu (1.144 złotych).

(pismo procesowe z dnia 12 stycznia 2018 roku k.58 – 59)

Pismem procesowym z dnia 24 stycznia 2018 roku M. Ć. (1) przyłączyła się do proponowanego przez E. G. (1) sposobu podziału majątku wspólnego i działu spadku. Uczestniczka wniosła o przyznanie składników objętych podziałem na rzecz wnioskodawczyni bez obowiązku jakiegokolwiek spłaty na jej rzecz.

(pismo procesowe M. Ć. (1) k.95)

Pismem procesowym z dnia 17 kwietnia 2018 roku E. G. (4) zajęła ostateczne stanowisko w sprawie podziału majątku wspólnego oraz działu spadku wnosząc o ustalenie, że w skład masy spadkowej po T. G. wchodzi :

- a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...),
- b) udział w wysokości 1/2 części w spółdzielczym własnościowym prawie do miejsca postojowego, położonym w Ł. przy ulicy (...);
- c) samochód osobowy marki V. (...);
- d) środki pieniężne zgromadzone na książeczkach oszczędnościowych w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej w kwocie 28,92 złotych;
- e) środki pieniężne zgromadzone na lokatach bankowych w G. (...) Bank w kwocie 34.020 złotych;
- f) środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w kwocie 2,16 złotych;

g) środki pieniężne zgromadzone na lokatach terminowych w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w łącznej kwocie 32.254,58 złotych;

h) środki pieniężne zgromadzone na rachunku inwestycyjnym Pionier (...) Subfundusz – Pionier Pieniężny w kwocie 20.131,12 złotych;

i) środki pieniężne zgromadzone na rachunku inwestycyjnym P. S. – Pionier Gotówkowy w kwocie 4.540,21 złotych.

Wnioskodawczyni wniosła o podział masy spadkowej poprzez przyznanie na jej rzecz składników masy spadkowej opisanych w punktach a,b,c,d i f, a także środków pieniężnych w kwotach 20.412 złotych (lokaty bankowe w G. (...) Bank), 19.352,75 złotych (lokaty terminowe w (...) Agricole Bank (...)), 12.078,67 złotych (rachunek inwestycyjny Pionier (...) Subfundusz – Pionier Pieniężny) i 2.724,12 złotych (rachunek inwestycyjny P. S. – Pionier Gotówkowy), zaś na rzecz uczestników Z. S. (1), G. S. (1), H. G. i J. K. (1) środków pieniężnych w kwotach po : 3.402 złotych (lokaty bankowe w G. (...) Bank), 3.225,46 złotych (lokaty terminowe w (...) Agricole Bank (...)), 2.013,11 złotych (rachunek inwestycyjny Pionier (...) Subfundusz – Pionier Pieniężny) i 454,02 złotych (rachunek inwestycyjny P. S. – Pionier Gotówkowy) z jednoczesną spłatą na ich rzecz kwot po 10.996,16 złotych.

(pismo procesowe z dnia 17 kwietnia 2018 roku k.98 – 101)

W toku rozprawy z dnia 14 czerwca 2018 roku wnioskodawczyni oświadczyła, że przedmiotem podziału majątku wspólnego oraz działu spadku pozostają środki pieniężne zgromadzone w (...) Agricole Bank (...) w kwocie 4,34 złotych. Uczestnicy Z. S. (1) i J. K. (1) nie zgłosiły jakichkolwiek zastrzeżeń do zaproponowanego w piśmie procesowym z dnia 17 kwietnia 2018 roku sposobu podziału majątku.

(protokół rozprawy z dnia 14 czerwca 2018 roku k.117)

Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika S. S. oraz zwolnił od dalszego udziału w sprawie uczestnika M. R..

(postanowienie z dnia 14 czerwca 2018 roku k.118)

W toku rozprawy z dnia 31 lipca 2018 roku uczestniczka G. S. (1) przyłączyła się do ostatecznego stanowiska wnioskodawczyni za wyjątkiem twierdzeń związanych z zaliczeniem do składu majątku wspólnego małżonków całości środków pieniężnych zgromadzonych na lokatach terminowych w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej. Tożsame stanowisko zajął uczestnik S. S..

(protokół rozprawy z dnia 31 lipca 2018 roku k.147)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

T. G. i E. G. (5) z domu R. zawarli związek małżeński w dniu 10 stycznia 2009 roku, w którym panował ustawa ustrój wspólności majątkowej.

(odpis skrócony aktu małżeństwa k.12)

W dniu 2 września 2014 roku T. G. ustanowił w testamencie sporządzonym w formie aktu notarialnego Rep A nr (...) zapis windykacyjny na rzecz M. R., obejmujący należący do niego udział w objętym wspólnością majątkową małżeńską jego i E. G. (1) spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...).

(akt notarialny k.24, odpis księgi wieczystej nr (...) k.25)

T. G. zmarł w dniu 22 kwietnia 2017 roku.

(odpis skrócony aktu zgonu k.11)

J. K. (3) (siostra T. G.) zmarła w dniu 5 lipca 2017 roku, a spadek po niej w całości nabyła jej córka J. K. (1).

(postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 10 stycznia 2018 roku w sprawie sygn. akt II Ns 1008/17 k.83)

W trakcie trwania związku małżeńskiego T. G. i E. G. (6) zgromadzili majątek dorobkowy w postaci :

a) prawa spółdzielczego własnościowego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...);

b) spółdzielczego własnościowego prawa do miejsca postojowego numer 69 na parkingu położonym w Ł. przy ulicy (...), posadowionego na działkach gruntu numer (...) pozostających w użytkowaniu wieczystym Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w Ł., dla których Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...) o wartości 8.000 złotych;

c) środki pieniężne w kwotach :

- 57,84 złotych zgromadzone na rachunku oszczędnościowej książeczki obiegowej numer (...) oraz rachunku oszczędnościowej książeczki obiegowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 20.000 złotych zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 30.000 złotych zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 18.040 złotych zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 4,34 złotych zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) oraz rachunku bankowym numer (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 10.509,15 złotych zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 20.000 złotych zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 34.000 złotych zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 40.262,25 złotych zgromadzone na rachunku inwestycyjnym Pionier (...) Pionier Pieniężny w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 9.080,42 złotych zgromadzone na rachunku inwestycyjnym P. S. – Pionier Gotówkowy w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

(dowód z przesłuchania E. G. (1) k.85, odpis księgi wieczystej nr (...) k.25, zaświadczenia k.27 – 28, akt notarialny Rep A nr 2711/2009 k.35 – 36, zaświadczenie (...) Banku (...) k.37, zaświadczenia (...) Agricole Bank (...) k.42, 71, 89, zaświadczenie G. (...) Bank k.44, zaświadczenie Banku (...) k.81)

W dacie śmierci do majątku osobistego T. G. należały :

a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...) o wartości 100.000 złotych;

b) prawo własności samochodu marki V. (...) o numerach rejestracyjnych (...) o wartości 10.000 złotych;

(odpis księgi wieczystej nr (...) k.26, dowód rejestracyjny k.34)

W okresie od czerwca 2017 roku do lutego 2018 roku E. G. (1) dokonała opłat związanych z miejscem postojowym numer 69 na parkingu położonym w Ł. przy ulicy (...) w kwocie 856,95 złotych. Żona zmarłego ponosiła również koszty utrzymania lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...) w okresie od maja 2017 roku do lutego 2018 roku w kwocie 2.497 złotych. Nadto opłaciła ubezpieczenie pojazdu marki V. (...) za okres od dnia 23 maja 2017 roku do dnia 22 maja 2018 roku w kwocie 1.144 złotych.

(paragony i rachunki k.64 – 69)

T. G. otworzył rachunek bankowy o numerze (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. w dniu 23 kwietnia 2010 roku.

W dniu 19 lutego 2015 roku mężczyzna przekształcił przedmiotowy rachunek w rachunek wspólny, a współposiadaczem konta ustanowił S. S.. Saldo rachunku bankowego na dzień jego przekształcenia w rachunek wspólny wynosiło 0 złotych.

W dacie śmierci T. G. z rachunkiem bankowym numer (...) powiązane były lokaty terminowe numer (...), (...) oraz (...), których saldo na dzień 22 kwietnia 2017 roku wynosiło odpowiednio : 10.509,15 złotych, 20.000 złotych oraz 34.000 złotych.

Na rachunku bankowym nie był ustanowiony zapis na wypadek śmierci.

W okresie od dnia 19 lutego 2015 roku do dnia 22 kwietnia 2017 roku wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy dokonywane były wyłącznie przez T. G. w formie przelewów, w których tytule figurował on jako nadawca poszczególnych kwot pieniężnych.

W dniach 24 kwietnia 2017 roku oraz 26 kwietnia 2017 roku S. S. dokonał zamknięcia lokat terminowych oraz wypłaty całości zgromadzonych na nich środków w kasie placówki partnerskiej banki w G., przy ulicy (...). Operacje te zostały wykonane w oparciu o przysługujący mężczyźnie status współposiadacza rachunku bankowego. Bank nie miał w tym czasie żadnej informacji o śmierci T. G., a dane te otrzymał dopiero w dniu 12 maja 2017 roku.

(dowód z przesłuchania E. G. (1) k.85, dowód z przesłuchania S. S. k.109 w zw. z k.148, zaświadczenia (...) Agricole Bank (...) k.42, 71, 89, historia operacji k.92 – 93, pismo (...) Agricole Bank (...) k.125 – 126)

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 działu III regulaminu kont dla osób fizycznych w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. zawarcie umowy konta wspólnego oznacza, że obydwaj posiadacze konta wyrażają nieodwoływaną zgodę na dysponowanie przez każdego z nich bez ograniczeń środkami pieniężnymi znajdującymi się na rachunkach konta oraz dokonywanie samodzielnych czynności wynikających z umowy, łącznie z jej wypowiedzeniem i ustanowieniem pełnomocnictwa. W myśl zaś ust. 4 środki zgromadzone na koncie wspólnym stanowią współwłasność majątkową w częściach równych, niezależnie od faktycznego udziału każdego z posiadaczy w zasilaniu rachunków konta. Stosownie do dyspozycji § 1 ust. 2 działu XXV Regulaminu w przypadku wygaśnięcia umowy konta wspólnego z powodu śmierci jednego z posiadaczy – połowę salda konta wspólnego wraz z odpowiadającymi jej odsetkami bank stawia do dyspozycji żyjącego posiadacza, a pozostałą część stawia do dyspozycji spadkobierców.

(regulamin kont dla osób fizycznych k.129 – 145)

W okresie posiadania statusu współposiadacza rachunku S. S. uzyskiwał dochód netto w kwocie około 5.400 złotych tj. 3.100 – 3.200 złotych tytułem wynagrodzenia za pracę oraz 2.000 – 2.500 złotych z tytułu dodatkowej pracy. Żona mężczyzny otrzymywała stałe wynagrodzenie rzędu 2.000 – 2.500 złotych miesięcznie. Wydatki miesięczne w

gospodarstwie domowym S. S. obejmowały kwotę 4.750 złotych, w tym 1.300 złotych tytułem raty kredytu (zaciągnięty około 2005 roku), 2.000 złotych tytułem stałych kosztów życia, 400 złotych tytułem utrzymania domu, 300 – 400 złotych tytułem doksztalcania dzieci oraz 700 złotych tytułem eksploatacji samochodów.

(dowód z przesłuchania S. S. k.109 w zw. z k.148)

Decyzją z dnia 8 czerwca 2017 roku Naczelnik Urzędu Skarbowego Ł. w Ł. ustalił wysokość zobowiązania podatkowego S. S. w podatku od spadku i darowizn w związku ze śmiercią T. G. na kwotę 2.176 złotych. Postępowanie podatkowe zostało wszczęte na podstawie wniosku S. S. z dnia 22 maja 2017 roku, którego przedmiotem miało pozostawiać (zgodnie ze złożonym zeznaniem SD – 3) ustalenie wysokości należnego podatku z tytułu nabycia prawa do wkładu oszczędnościowego na podstawie dyspozycji wkładem własnym na wypadek śmierci po zmarłym.

S. S. uregulował należność podatkową w dniu 20 czerwca 2017 roku.

(decyzji k.105 – 106, potwierdzenie przelewu k.102)

Aktualnie S. S. dysponuje około połową środków pieniężnych, które były zgromadzone na lokatach terminowych w C. Agricole Bank (...). Pozostała wypłacona przez niego część została przeznaczona na bieżące wydatki w związku z utratą dodatkowego zatrudnienia, ślub syna, remont samochodu oraz inne niezbędne rzeczy.

(dowód z przesłuchania S. S. k.109 w zw. z k.148)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności przedłożonych przez strony w toku postępowania dokumentów, których treść nie była kwestionowana na żadnym etapie, jak również depozycji E. G. (1) oraz częściowo S. S..

Dokonując rekonstrukcji faktów Sąd pominął w przeważającej części twierdzenia S. S., związane z pochodzeniem środków pieniężnych zgromadzonych na lokatach terminowych w C. Agricole Bank (...), przyczyną gromadzenia tych środków, a także prawem uczestnika do ich swobodnego dysponowania po śmierci T. G.. Złożone depozycje nie były spójne, nie korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym, a przy tym jawiły się jako sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego oraz prawidłowego rozumowania, o czym świadczy szereg argumentów.

Po pierwsze, teza o ulokowaniu na spornych lokatach przez S. S. kwoty rzędu 25.000 złotych opiera się tylko i wyłącznie na jego zeznaniach, do których treści należy podchodzić ze zdecydowaną ostrożnością jako złożonych przez uczestnika zainteresowanego wyprowadzeniem z przedstawionych przez niego faktów określonych wniosków. W świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego trudno zrozumieć dlaczego poszczególne środki (według uczestnika kwoty 5.000 złotych, 5.000 złotych, 10.000 złotych oraz 5.000 złotych) miały być przekazywane zmarłemu osobiście celem dokonania przez niego wpłaty na rachunek wspólny, a uprzednio na własne konto (z historii operacji wynika, że poza dwiema kwotami rzędu 100 złotych i 10 złotych, pozostałe operacje stanowiły przelew pomiędzy rachunkami bankowymi), skoro uczestnik dysponował w tamtym okresie czasu własnym rachunkiem bankowym i mógł swobodnie dokonać dyspozycji przelewu środków pieniężnych. Pomijając w tym miejscu sam walor dowodowy takiej operacji (np. potwierdzenie wykonania przelewu) trudno znaleźć racjonalne wytłumaczenie dla procedury polegającego na dowożeniu przez S. S. znacznych sum pieniężnych (co najmniej 5.000 złotych) do wujka (odległość między miejscami zamieszkania – około 100 kilometrów), a przy tym mnożeniu czynności tj. odebraniu przez T. G. środków pieniężnych, następnie wpłaty ich na swoje własne konto, aby dopiero następnie dokonać przelewu środków na rachunek wspólny. Ten sam efekt z niewątpliwie wyraźnym potwierdzeniem pochodzenia środków mężczyzna osiągnąłby za pomocą dyspozycji przelewu środków z własnego rachunku bankowego. Mało przekonującymi pozostają przy tym twierdzenia o rzekomej tajemnicy, w jakiej te czynności miały być utrzymywane przez zmarłego i jego siostrzeńca (nie sposób stwierdzić z jakich powodów oraz przed kim miały być ukrywane te działania), a także relacja o źródle pochodzenia środków pieniężnych (25.000 złotych) jako oszczędności gotówkowych, przechowywanych przez S. S. we własnym domu, a nie banku, w którym co z resztą sam przyznał gromadzi środki pieniężne. Odwołując się ponownie do zasad doświadczenia życiowego, należy zaznaczyć, że mało prawdopodobnym, a na pewno nieracjonalnym z

ekonomicznego punktu widzenia, pozostaje gromadzenie środków pieniężnych o znacznej wartości we własnym domu, a nie koncie bankowym, do którego ma się swobodny dostęp niemalże całą dobę. Decydują o tym przede wszystkim względy bezpieczeństwa (np. ryzyko kradzieży), ale również czysto ekonomiczne (środki zdeponowane nawet na niskoprocentowej lokacie bądź rachunku oszczędnościowym generują zysk). Już tylko z tych powodów relacja S. S. odnośnie ilości i wysokości rzekomych wpłat była mało wiarygodna.

Po wtóre, zdecydowanie niespójna pozostaje teza o przyczynach gromadzenia środków na rachunku wspólnym przez zmarłego i jego siostrzeńca. Pierwsza wersja dotyczyła zabezpieczenia spłaty kredytu zaciągniętego przez S. S. na budowę domu, co do której zmarły miał wyrażać swoje obawy (k.108). Ostatecznie zaś uczestnik sprostował, że środki miały służyć wcześniejszej spłacie zadłużenia. Obie przedstawione wersje pozostają mało wiarygodne w kontekście całokształtu złożonych przez S. S. depozycji, jak również zasad prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Nie można bowiem stracić z pola widzenia, że kredyt miał być zaciągnięty przez uczestnika około 2005 roku (tj. 12 lat przed śmiercią T. G.), zaś rachunek bankowy został przekształcony we wspólny w dniu 19 lutego 2015 roku, kiedy to dokonano pierwszej znaczącej wpłaty. Nie sposób wytłumaczyć, dlaczego zaniepokojony sytuacją materialną swego siostrzeńca wujek zdecydował się na taką formę wsparcia dopiero po 11 latach spłaty, a do tego w okresie, w którym sytuacja materialna S. S. była na tyle dobra, że był on w stanie (zgodnie z jego twierdzeniami) zgromadzić w domu środki pieniężne rzędu 25.000 złotych. Śledząc tok wypowiedzi uczestnika należy przyjąć, że również i on zdał sobie sprawę z takiej, a nie innej możliwości oceny przedstawionych faktów, gdyż „sprostował” swą wcześniejszą wypowiedź i przyznał, że zamiarem jego i wujka pozostawała wcześniejsza spłata kredytu, ale dopiero po zgromadzeniu środków rzędu 100.000 złotych. Okoliczności te nie znajdują żadnego potwierdzenia poza zeznaniami S. S.. Godzi się jedynie zauważyć, że kwota, którą miał dysponować (25.000 złotych) pozostaje na tyle znaczna, że jej uiszczenie na poczet wymagalności kredytowej wydaje się być najbardziej racjonalną czynnością bez oczekiwania na zgromadzenie środków czterokrotnie większych (100.000 złotych). Taki zabieg skutkuje bowiem istotną redukcją kapitału pozostałego do spłaty, a w konsekwencji bądź mniejszą wysokością comiesięcznej raty bądź skróceniem okresu kredytowania.

Po trzecie, twierdzeń S. S. o przeznaczeniu środków, zgromadzonych na rachunku wspólnym, nie wzmacnia w żadnej mierze dalszy los tych środków po ich pobraniu z konta bankowego. Skoro miały one zabezpieczać spłatę kredytu bądź być przeznaczone na wcześniejszą jego spłatę to nie sposób wytłumaczyć z jakich powodów połowa aktywów pieniężnych została spożytkowana przez uczestnika na jego bieżące potrzeby m.in. ślub syna, remont samochodu oraz inne niezbędne wydatki.

Po czwarte, brak również racjonalnego wytłumaczenia dla zachowania S. S. polegającego na pobraniu po śmierci T. G. całości środków pieniężnych, skoro miał on mieć świadomość proporcji przyczynienia się do globalnej kwoty salda (jedynie 25.000 złotych stanowić miało wkład uczestnika), a także zapisów regulaminu bankowego, z których wynika, że po śmierci współposiadacza połowa zgromadzonych środków pozostaje do wypłaty na rzecz spadkobierców. Ta ostatnia kwestia ma o tyle istotne znaczenie, że instytucja bankowa nie ma co do zasady natychmiastowej wiedzy o fakcie zgonu jednego ze współposiadaczy. Dopóki jej nie uzyska dopóty każdy ze współposiadaczy może dokonać poszczególnych operacji, w tym wypłaty środków, tym bardziej, że bank nie jest podmiotem uprawnionym do weryfikacji, czy i w jakiej kwocie środki te przysługują jego klientom. W realiach niniejszej sprawy wypłata całości środków nastąpiła w dniach 24 – 26 kwietnia 2017 roku (tj. 2 – 4 dni po śmierci T. G.), a dane o śmierci współposiadacza wpłynęły do placówki bankowej dopiero w dniu 12 maja 2017 roku. Przedstawione okoliczności wskazują, że dokonując wypłaty środków S. S. miał wiedzę o śmierci T. G., jednakże nie uznał za stosowne powiadomić banku, co prowadziło do uzyskania całości środków pieniężnych. Brak przy tym podstaw do przyjęcia, że uczestnik w istocie okazywał w placówce banku dokument w postaci zapisu na wypadek śmierci. Materiał dowodowy potwierdził, że dyspozycja taka nie została złożona przez T. S. w odniesieniu do spornych rachunków. Co więcej, gdyby w istocie taka sytuacja miała miejsce to powoływanie się na zapis na wypadek śmierci wymagałoby przedłożenia nie tylko stosownego dokumentu (dyspozycja), ale również aktu zgonu. Przeprowadzone postępowanie prowadzi zaś do wniosku, że T. G. takiego dokumentu nie sporządził w odniesieniu do rachunków w C. Agricole Bank (...), a w dniach 24 – 26 kwietnia 2017 roku S. S. nie tylko nie okazał aktu zgonu wujka, ale nie poinformował banku o śmierci

współposiadacza rachunku. Jedynie marginalnie należy zwrócić uwagę na fakt, że uczestnik podjął rozmowy na temat środków pieniężnych z żoną zmarłego dopiero w styczniu 2018 roku, a więc w dacie, w której postępowanie sądowe ograniczone było już tylko do podziału środków objętych majątkiem wspólnym oraz masą spadkową, a kwestia lokat terminowych w (...) Agricole Bank (...), w tym ich stan na dzień śmierci T. G. oraz późniejszy los, pozostawała jedyną okolicznością sporną uniemożliwiającą merytoryczne zakończenie postępowania.

Po piąte, nie odpowiadają również rzeczywistości stanowi rzeczy twierdzenia uczestnika o saldzie rachunku na datę jego przekształcenia w rachunek wspólny. Jak potwierdza informacja udzielona przez bank na dzień 19 lutego 2015 roku saldo wynosiło 0 złotych, a nie jak twierdzi S. S. około 10.000 złotych.

Po szóste, istotne znaczenie z punktu widzenia oceny wiarygodności złożonych zeznań pozostaje ta ich część, która ogranicza się do sytuacji materialnej uczestnika. O ile w pierwszej fazie postępowania (k.109) S. S. w sposób spontaniczny określił wysokość comiesięcznych dochodów i wydatków, których różnica prowadziła do kwoty około 3.900 złotych (jako możliwe oszczędności w skali miesiąca), o tyle pod jego koniec (k.148) wartości te zostały stosownie skorygowane (zmniejszenie dochodów, zwiększenie wydatków), aby nie doprowadzić do wniosków o możliwej nadwyżce w budżecie domowym, co stawiałoby pod znakiem zapytania teorie o zabezpieczeniu spłaty kredytu, czy też konieczności jego nadpłaty.

Wobec treści powyżej zaprezentowanych argumentów Sąd pominął jako niewiarygodne zeznania S. S. w zakresie dokonywanych przez niego wpłat na poczet rachunku wspólnego, jak również celu i przeznaczenia gromadzonych środków.

Sąd nie pozostawał również w żadnej mierze związany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w przedmiocie wymiaru podatku od spadku i darowizn. Warto zaznaczyć, że urząd podatkowy nie dysponuje kompetencją do oceny składu majątku wspólnego, czy też spadku, które podlegają podziałowi. Jednocześnie decyzja ta była oparta na wniosku S. S., w którym odwołano się do nieistniejącego zapisu na wypadek śmierci.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Przedmiotem niniejszego postępowania był podział majątku wspólnego byłych małżonków T. i E. G. (1), a także dział spadku po T. G..

W wypadku gdy w skład spadku wchodzi udział spadkodawcy w majątku objętym małżeńską wspólnością ustawową, do dokonania działu spadku niezbędne jest uprzednie albo jednoczesne z działem spadku, połączone w tym samym postępowaniu, przeprowadzenie podziału majątku wspólnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 1972 roku, III CZP 100/71, OSNC 1972/7-8/129, postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 25 października 2016 roku, III Ca 816/16, Lex nr 2157690).

W myśl art. 567 § 3 k.p.c. do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Stosownie zaś do treści art. 688 k.p.c. do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3 k.p.c. Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 684 k.p.c. skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd.

W tym miejscu podniesienia wymaga, że zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem dotyczącym podziału majątku wspólnego, znajdującym odpowiednie zastosowanie również w przypadku działu spadku, przedmiotem podziału mogą być jedynie przedmioty majątkowe, które były objęte wspólnością w chwili jej ustania i które nadal znajdują się w majątku małżonków jako objęte ich współuprawnieniem w częściach ułamkowych (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 1999 roku, II CKN 523/98, Lex nr 737256).

Przenosząc powyższe na płaszczyznę przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że strony nie pozostawały co do zasady w sporze co do faktów ani w odniesieniu do składników majątkowych wchodzących w skład majątku wspólnego małżonków G., przedmiotów objętych majątkiem osobistym T. G., masy spadkowej T. G., ani też co do ich wartości.

Na polu ustaleń faktycznych osią sporu pozostawała jedynie okoliczność dotycząca środków pieniężnych objętych lokatami terminowymi w C. Agricole Bank (...), w szczególności ich statusu w kontekście składu majątku wspólnego oraz masy spadkowej. O ile bowiem większość uczestników oraz sama wnioskodawczyni pozostawali zgodni co do ich przynależności do majątku wspólnego, o tyle G. S. (1) i S. S. prezentowali zdanie odmienne.

Merytoryczna ocena tej kwestii powinna zostać poprzedzona stwierdzeniem, że w małżeństwie T. i E. G. (1) obowiązywał ustawowy ustrój wspólności małżeńskiej, a udziały obu małżonków w powstaniu majątku dorobkowego pozostawały równe. Okoliczności te nie były między stronami sporne, a przy tym stanowią następstwo domniemań wynikających z art. 31 § 1 k.r.o. oraz 43 § 1 k.r.o. Następstwem tak ukształtowanych faktów pozostaje konkluzja o przynależności do majątku wspólnego przedmiotów majątkowych nabytych w czasie trwania wspólności przez oboje małżonków lub jednego z nich.

Powyższe normy winny zostać odniesione również w stosunku do środków pieniężnych zgromadzonych na lokatach terminowych C. Agricole Bank (...), z tym zastrzeżeniem, że obowiązujące domniemania jako wzruszalne mogły zostać obalone poprzez wykazanie, że sporne środki pieniężne nie były objęte majątkiem wspólnym bądź stanowiły własność osoby trzeciej, w tym konkretnym przypadku S. S.. Żadna z tego typu okoliczności nie została jednak wykazana. Nie ujawniły się jakiegokolwiek fakty wskazujące na brak przynależności spornych środków do majątku wspólnego bądź też ich zgromadzenie w całości lub w części przez S. S. (kwestia ta została szerzej omówiona w części uzasadnienia dotyczącej oceny dowodów). W konsekwencji Sąd przyjął, że całość środków pieniężnych w ramach rachunku wspólnego na datę śmierci T. G. objęta była majątkiem wspólnym. Twierdzenia S. S., w których odwołuje się on do przepisów prawa bankowego oraz przepisów wewnętrznych danej instytucji bankowej (regulamin) nie zasługiwały na uwzględnienie.

Instytucja rachunku wspólnego została uregulowana w art. 51 i 51a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (Dz.U. 1997, Nr 140, poz. 929 z późn. zm., w dalszej części „ustawa.”). Rachunek bankowy, z wyjątkiem rachunku rodzinnego, może być prowadzony dla kilku osób fizycznych, kilku jednostek samorządu terytorialnego albo stron umowy o współpracy w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1131 i 1991 oraz z 2017 r. poz. 60, 202, 1089 i 1215) - rachunek wspólny (art. 51 ustawy). W przypadku rachunku wspólnego prowadzonego dla osób fizycznych, o ile umowa rachunku bankowego nie stanowi inaczej każdy ze współposiadaczy rachunku może dysponować samodzielnie środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku oraz może w każdym czasie wypowiedzieć umowę ze skutkiem dla pozostałych współposiadaczy (art. 51a ustawy).

Rachunek wspólny może mieć przy tym charakter łączny lub rozłączny. W tym drugim przypadku każdy ze współposiadaczy może samodzielnie dysponować środkami na rachunku. Uwzględniając przy tym realia niniejszej sprawy, należy przyjąć (wobec braku szczegółowego uregulowania), że rachunek wspólny przyjął postać tzw. rozłącznego. Oznacza to, że bank, co istotne nie mając wiedzy o śmierci współposiadacza rachunku tj. T. G., zastosował się do zarówno do treści ustawy Prawo Bankowe (art. 51a) oraz regulaminu (rozdział III §2 ust. 1 pkt) i wypłacił na rzecz S. S. całość środków zgromadzonych na rachunku.

Sytuacja powyższa uległaby diametralnej zmianie w przypadku, gdyby uczestnik przy składaniu dyspozycji wypłaty środków przekazał informacje o śmierci T. G., czego jednak nie uczynił. Przy takim biegu wypadków bank zastosowałby się do obowiązującego go regulaminu i władny byłby jedynie do realizacji żądania pozostałego przy życiu współposiadacza w połowie tzn. wypłaciłby na jego rzecz połowę środków zgromadzonych na datę śmierci drugiego ze współposiadaczy, a resztę środków pozostawił do dyspozycji spadkobierców zmarłego (rozdział XXV § 1 ust. 2 regulaminu). W żadnej mierze nie oznacza to jednak, że takie zachowanie banku tj. wypłata połowy środków na rzecz S. S. skutkowałaby przyjęciem, że przysługuje mu skuteczne do nich prawo.

Sąd w niniejszym składzie podziela wyrażony przez przedstawicieli doktryny pogląd, zgodnie z którym bank nie ma obowiązku zastępować sądu i przeprowadzać we własnym zakresie działu spadku, ponadto nie ma ani interesu, ani możliwości ustalenia, jaka liczba zgromadzonych środków powinna rzeczywiście w wewnętrznym rozrachunku przypaść poszczególnym współposiadaczom, a następnie ich spadkobiercom. W konsekwencji banki nie

powinny blokować środków na rachunku do czasu przedstawienia przez spadkobierców zmarłego współposiadacza postanowień sądowych o stwierdzeniu nabycia i dziale spadku, a wypłata środków z rachunku wspólnego innym osobom niż żyjący współposiadacz lub współposiadacze i ewentualnie osoba dysponująca pełnomocnictwem do dysponowania środkami na rachunku nie może zostać zrealizowana bez weryfikacji dokumentów stanowiących podstawę do wypłaty środków stosownie do treści normy art. 65 ustawy Prawo Bankowe (por. komentarz A. Kawulskiego do art. 51a ustawy Prawo Bankowe, Lex, komentarz F. Zolla do art. 51a ustawy Prawo Bankowe, Lex, komentarz E. Fojcik – Mastalskiej do art. 51a ustawy Prawo Bankowe, Lex, komentarz G. Sikorski do art. 51a ustawy Prawo Bankowe, Legalis, Umowa rachunku bankowego, Komentarz, L. Mazur, Legalis). Opowiedzenie się za koncepcją przeciwną, sprowadzającą się do całkowitej blokady środków zgromadzonych w ramach rachunku wspólnego, czyniłoby samą instytucję mało praktyczną, a przy tym niejednokrotnie pozbawiało współposiadacza rachunku uprawnienia, które wprost gwarantuje mu ustawa w art. 726 k.c. Skoro zaś kwestia ta nie znalazła odzwierciedlenia w obowiązującym ustawodawstwie (zarówno na gruncie kodeksu cywilnego, jak również ustawy Prawo Bankowe) to racjonalnym i praktycznym rozwiązaniem pozostaje taka wykładnia aktualnych przepisów, która pozostawia żyjącemu współposiadaczowi rachunku (mającemu wciąż status strony umowy) możliwość wypłaty środków w rozmiarze wynikającym ze stosunku prawnego łączącego strony (ustawa, umowa rachunku bankowego, ewentualnie regulaminy) z jednoczesnym uprawnieniem spadkobierców zmarłego współposiadacza do kierowania ewentualnych roszczeń z tego tytułu wyłącznie wobec posiadacza, nie zaś instytucji bankowej. Argumentację tą wzmacnia dodatkowo fakt, że ustawodawca na gruncie prawa bankowego wyłączył w przypadku rachunków wspólnych możliwość ustanowienia dyspozycji na wypadek śmierci (art. 56 ust. 1 oraz art. 56a ustawy), prowadzenia rachunku powierniczego (art. 59a ustawy) oraz wypłaty środków na poczet kosztów urządzenia pogrzebu i równowartości wpłat związanych ze świadczeniem z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo uposażenia w stanie spoczynku (art. 55 ust 1 ustawy). Zabieg ten ma na celu podkreślenie, że śmierć jednego ze współposiadaczy rachunku nie oznacza automatycznie, że rachunek ten rozwiązuje się, a środki znajdujące się na nim wchodzą do spadku po posiadacza rachunku. Tym samym bank winien realizować swoje obowiązki kontraktowe względem żyjącego współposiadacza, a wszelkie kwestie sporne między nim, a spadkobiercami zmarłego współposiadacza, podlegają kontroli w ramach właściwego postępowania sądowego.

Powyższe rozważania prowadzą do konkluzji, że sama wypłata środków pieniężnych po śmierci T. G. nie pozbawiła tych środków przynależności do majątku wspólnego. Innymi słowy S. S. przez fakt ich wypłaty nie usankcjonował w żadnej mierze swojego prawa do nich. Istota problemu sprowadza się bowiem do odpowiedzi na pytanie, w jakim zakresie każdy ze współposiadaczy rachunku przyczynił się do zgromadzonej na nim ostatecznie wartości środków pieniężnych.

Stosownie do treści art. 197 k.c. domniemywa się, że udziały współwłaścicieli są równe. Sąd w niniejszym składzie nie podziela jednak poglądu, zgodnie z którym sam fakt zawarcia umowy wspólnego rachunku bankowego albo przekształcenia rachunków indywidualnych we wspólne (jak w niniejszej sprawie) tworzy ex lege stan współwłasności, do tego w częściach równych środków pieniężnych wpłacanych na te rachunku bądź już na nich zgromadzonych (na datę przekształcenia). Należy podkreślić, że na gruncie przepisów ustawy Prawo Bankowe ustawodawca nie zdecydował się na wiążące wskazanie, że środki pieniężne w ramach rachunku wspólnego objęte są współwłasnością w równych, częściach ułamkowych. Nie można również utożsamiać stanu współwłasności w częściach równych z regulacją art. 2a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 roku o Bankowy Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. 1995, Nr 4, poz. 18 z późn. zm.), zgodnie z którą w przypadku prowadzenia przez bank jednego rachunku dla kilku osób (rachunek wspólny), deponentem jest każda z tych osób - w granicach określonych w umowie rachunku, a w przypadku braku postanowień umownych lub przepisów w tym zakresie - w częściach równych. Norma ta może stanowić jedynie podstawę do wypłaty przez instytucję bankową stosownej części środków w przypadku śmierci jednego ze współposiadaczy (w tym przypadku połowy aktywów), przy czym nie przesądza kwestii dotyczące prawa ich własności.

W powyższym świetle należy przyjąć, że przekształcenie indywidualnego rachunku bankowego we wspólny wywołuje na gruncie obowiązujących przepisów, w tym ustawy Prawo Bankowe, formalnie jedynie skutek współposiadania zgromadzonych na nich środków pieniężnych, nie zaś współwłasności, do której zastosowanie znalazłby art. 197

k.c. (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2012 roku, V CSK 340/11, Lex nr 1250779, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 września 2012 roku, VI ACa 495/12, Lex nr 1272020, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 12 stycznia 2015 roku, III Ca 1221/14, Lex nr 2126227, komentarz A. Kawulskiego do art. 51a ustawy Prawo Bankowe, Lex).

Powyższego poglądu nie zmienia w żadnej mierze treść regulaminu C. Agricole Bank (...), zgodnie z którym „środki zgromadzone na koncie wspólnym stanowią współwłasność majątkową w częściach równych, niezależnie od faktycznego udziału każdego z posiadaczy w zasilaniu rachunków konta” (rozdział III § 2 ust. 4 regulaminu). W układzie faktycznym, jak w niniejszej sprawie, gdzie jednym ze współposiadaczy konta pozostaje osoba pozostająca w związku małżeńskim, w którym obowiązuje ustawowa wspólność majątkowa (a nie rozdzielność), taki zapis pozostaje w sprzeczności z ustawą, a mianowicie art. 31 § 1 k.r.o. Innymi słowy środki gromadzone przez współposiadacza rachunku pozostającego w związku małżeńskim, a więc objęte wspólnością ustawową, zmieniałyby swój charakter z chwilą ich wpłaty przez tego małżonka na rachunek wspólny. Nie sposób zaakceptować takiego stanowiska, które bez wątplenia prowadzi do pokrzywdzenia drugiego ze współmałżonków, a przy tym stanowi w żadnej mierze nieuzasadniony tryb uszczuplenia majątku wspólnego, co pozostaje w ocenie Sądu sprzeczne z przepisem obowiązującej ustawy (art. 58 § 1 k.c.). Ilustrując ten mechanizm okolicznościami faktycznymi niniejszej sprawy, należałoby przyjąć, że środki wpłacone na rachunek wyłącznie przez T. G. (materiał dowodowy nie potwierdził udziału S. S. w tej mierze) w kwocie 64.509,15 złotych, a przy tym pochodzące z majątku wspólnego, uległyby poprzez samą wpłatę modyfikację w zakresie ich przynależności do majątku wspólnego w ten sposób, że na mocy regulaminu instytucji bankowej uległyby uszczupleniu do kwoty 32.254,57 złotych. Ponownie należy odrzucić ten tok myślenia, jako sprzeczny z obowiązującymi przepisami ustawy.

Poczynione rozważania doprowadziły do wniosku, że całość środków zgromadzonych na spornych lokatach terminowych objęta była wspólnością ustawową.

Na marginesie należy zwrócić uwagę na dwojaki rodzaj okoliczności.

Po pierwsze, T. G. jeszcze w trakcie swoje życia sporządził testament notarialny, w którym ustanowił zapis windykacyjny na rzecz M. R.. Jednocześnie w 2009 roku wydał dyspozycję na wypadek śmierci, przy czym w zakresie rachunku bankowego w nieistniejącym na datę jego śmierci L. Banku. Oznacza to, że zmarły pozostawał świadomy co do przysługujących mu instrumentów prawnych na wypadek swojej śmierci. Nic nie stało zatem na przeszkodzie, aby T. G. ustanowił S. S. spadkobiercą testamentowym w określonym udziale, a nawet zapisobiercą (co do określonej kwoty pieniężnej), czy też bez formy przekształcenia rachunku indywidualnego we wspólny ustanowił dyspozycję na wypadek śmierci na rzecz uczestnika (objęta byłaby nią połowa środków pieniężnych). Ostatecznie żadna z tych czynności nie została przez zmarłego zrealizowana.

Po drugie, możliwym pozostaje obrona poglądu, zgodnie z którym T. G. zapoznając się z treścią regulaminu, w szczególności zapisu o statusie środków pieniężnych (współwłasność ułamkowa w częściach równych bez względu na dokonane wpłaty), zaakceptował jego warunki, a decyzja o przekształceniu rachunku stanowiła w istocie darowiznę na rzecz S. S. połowy środków zgromadzonych na rachunku wspólnym (umowa zawarta per facta concludentia). Takiej ewentualności nie można jednak przyjąć w ustalonym stanie faktycznym z uwagi na treść art. 37 § 1 pkt 4 k.r.o., zgodnie z którym zgoda drugiego małżonka jest potrzebna do dokonania darowizny z majątku wspólnego, z wyjątkiem drobnych darowizn zwyczajowo przyjętych. Jak już wcześniej wspomniano brak jest podstaw do uznania, aby środki objęte spornymi rachunkami nie pochodziły z majątku wspólnego. Co więcej ich wartość na dzień śmierci T. G. wyklucza przyjęcie, że ewentualna darowizna pozostawała drobna, a przy tym zwyczajowo przyjęta. Prowadzi to do wniosku, że ewentualna skuteczność takiej umowy wymagałaby potwierdzenia przez drugiego z małżonków tj. E. G. (1). Sytuacja taka nie miała jednak miejsca, a stanowisko procesowe wnioskodawczyni wskazuje, że sprzeciwia się ona takiemu rozwiązaniu. Warto zwrócić uwagę, że małżonek może dokonać potwierdzenia nie tylko w czasie trwania wspólności ustawowej, lecz także po jej ustaniu, również po śmierci małżonka, który zawarł umowę (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 1981 roku, III CZP 1/81, OSPiKA 1983, z. 5, poz. 112 i głosem E. Dąbrowskiego do tej uchwały, OSPiKA 1983, z. 5, poz. 112; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 1995 roku, I CRN 48/95,

OSNiC 1995, z. 10, poz. 147; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2001 roku, II CKN 507/00, OSP 2002, z. 1, poz. 3 i glosę M. Nazara do tego wyroku, OSP 2002, z. 1, poz. 3; J. Gajda, Kodeks, 1999, s. 133; M. Sychowicz (w:) K. Piasecki (red.), Kodeks, 2006, s. 210). Wobec braku wskazania przez ustawodawcę ostatecznego terminu na wyrażenie tego typu zgody należy określać go w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego. W realiach niniejszej sprawy, której przedmiotem pozostaje podział majątku wspólnego termin taki winien być utożsamiany z chwilą poprzedzającą wydanie merytorycznego rozstrzygnięcia co do istoty. Skoro E. G. (1) konsekwentnie wnosila w toku postępowania o objęcie majątkiem wspólnym całości środków zgromadzonych na lokatach terminowych to należy uznać, że sprzeciwiła się ewentualnej ich darowiźnie przez zmarłego męża na rzecz S. S.. W konsekwencji nawet próba traktowania zachowania zmarłego jako dorozumianej darowizny nie mogłaby wywołać skutków prawnych w tak ukształtowanych realiach.

Reasumując dotychczasową część rozważań Sąd przyjął, że w skład majątku wspólnego T. i E. G. (1) wchodziły :

a) prawo spółdzielczego własnościowego lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...);

b) spółdzielcze własnościowe prawo do miejsca postojowego numer 69 na parkingu położonym w Ł. przy ulicy (...), posadowionym na działkach gruntu numer (...) pozostających w użytkowaniu wieczystym Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w Ł., dla których Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...) o wartości 8.000 złotych;

c) środki pieniężne w kwotach :

- 57,84 złotych zgromadzone na rachunku oszczędnościowej książeczki obiegowej numer (...) oraz rachunku oszczędnościowej książeczki obiegowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 20.000 złotych zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 30.000 złotych zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 18.040 złotych zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) w (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 4,34 złotych zgromadzone na rachunku bankowym numer (...) oraz rachunku bankowym numer (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 10.509,15 złotych zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 20.000 złotych zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 34.000 złotych zgromadzone na rachunku lokaty terminowej numer (...) w (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą we W.;
- 40.262,25 złotych zgromadzone na rachunku inwestycyjnym Pionier (...) Pionier Pieniężny w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;
- 9.080,42 złotych zgromadzone na rachunku inwestycyjnym P. S. – Pionier Gotówkowy w Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.;

Z kolei w skład majątku osobistego T. G. weszły spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą

numer (...) o wartości 100.000 złotych oraz prawo własności samochodu marki V. (...) o numerach rejestracyjnych (...) o wartości 10.000 złotych.

Mając na względzie łączącą małżonków ustawową wspólność majątkową oraz równe ich udziały w majątku dorobkowym śmierć T. G. skutkowałą ustaniem wspólności ustawowej, przy czym udział 1/2 części w przedmiotach i prawach majątkowych objętych wspólnością ustawową przypadł E. G. (1), zaś pozostały udział wraz z przedmiotami stanowiącymi majątek odrębny zmarłego stanowił masę spadkową po zmarłym T. G. i winien podlegać podziałowi stosownie do udziałów przypadających jego spadkobiercom.

W tym miejscu jedynie porządkowo należy zaznaczyć, że pomimo nabycia wspólnie przez małżonków w trakcie trwania małżeństwa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy ulicy (...), udział w wysokości 1/2 części przypadła E. G. (1) (z tytułu podziału majątku wspólnego), z kolei pozostały udział w wysokości 1/2 części w tym prawie nie mógł wejść do masy spadkowej z uwagi na rozdysonowanie nim przez zmarłego w ramach zapisu windykacyjnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2012 roku, III CZP 46/12, OSNC 2013/3/29 odnośnie dopuszczalności ustanowienia zapisu windykacyjnego w takim zakresie).

Łącznie zatem wartość masy spadkowej wyniosła 204.976,98 złotych tj. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) o wartości 100.000 złotych, prawo własności samochodu marki V. (...) o wartości 10.000 złotych oraz udział w wysokości 1/2 w składnikach objętych majątkiem wspólnym (za wyjątkiem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego przy ulicy (...)) o wartości 94.976,98 złotych.

Uwzględniając sposób podziału majątku wspólnego oraz działu spadku zaproponowany przez E. G. (1), brak sprzeciwu ze strony uczestników (G. S. (1) i S. S. oponowali jedynie uznaniu całości środków z lokat terminowych w (...) Agricole Bank (...) jako podlegających podziałowi), stanowisko procesowe M. Ć. (1), jak również udział spadkobierców w majątku spadkowym wynikającym z postanowienia wstępnego z dnia 30 listopada 2017 roku, Sąd przyznał na rzecz E. G. (1) przedmioty i prawa majątkowe opisane szczegółowo w punkcie III.1 a – n postanowienia o łącznej wartości 217.963,20 złotych, w tym o wartości 168.598,62 złotych tytułem działu spadku, zaś na rzecz Z. S. (1), G. S. (1), H. G. i J. K. (1) przedmioty i prawa majątkowe opisane szczegółowo w punkcie III.2 a – h postanowienia o łącznej wartości 9.094,59 złotych tytułem działu spadku.

W ramach działu spadku E. G. (1) uzyskała przedmioty i prawa o wartości 168.598,62 złotych, a więc przekraczające jej udział o kwotę 45.612,44 złotych ($\frac{1}{2} \times 204.976,98 \text{ złotych} = 102.488,48 \text{ złotych}$, $168.598,62 \text{ złotych} - 102.488,48 \text{ złotych} = 66.110,14 \text{ złotych}$, $66.110,14 \text{ złotych} - 20.497,79 \text{ złotych}$ jako udział na rzecz M. Ć. (1) = 45.612,44 złotych). W przypadku zaś uczestników Z. S. (1), G. S. (1), H. G. i J. K. (1) ich udziały w wysokości 9.094,59 złotych pozostawały uszczuplone o kwotę 11.403,11 złotych ($\frac{1}{10} \times 204.976,98 \text{ złotych} = 20.497,70 \text{ złotych}$, $20.497,70 \text{ złotych} - 9.094,59 \text{ złotych} = 11.403,11 \text{ złotych}$).

Celem bardziej przejrzystego zobrazowania przeprowadzonych obliczeń szczegółowe wartości poszczególnych praw i przedmiotów przedstawiono w formie tabelarycznej.

Pozycja	Określenie prawa	Wartość prawa	Wartość prawa należnego E. G. z tytułu podziału majątku wspólnego	Wartość prawa w masie spadkowej	Wartość udziału w masie spadkowej E. G.	Wartość udziału w masie spadkowej każdego z pozostałych spadkobierców	Łączny udział E. G. (majątek wspólny + masa spadkowa + udział M. C.)
---------	------------------	---------------	---	---------------------------------	---	---	--

1	Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) przy ul. (...)	100.000 zł	- (majątek odrębny zmarłego)	100.000 zł	50.000 zł	10.000 zł	60.000 zł
2	Spółdzielcze własnościowe prawo do miejsca postojowego	8.000 zł	4.000 zł	4.000 zł	2.000 zł	400 zł	6.400 zł
3	Samochód V. (...)	10.000 zł	- (majątek odrębny zmarłego)	10.000 zł	5.000 zł	1.000 zł	6.000 zł
4	Rachunki bankowe (...)	57,84 zł	28,92 zł	28,92 zł	14,46 zł	2,89 zł	46,28 zł
5	Rachunki bankowe (...) Agricole	4,34 zł	2,17 zł	2,17 zł	1,07 zł	0,22 zł	3,46 zł
6	Rachunek Bankowy G. Noble nr 12 1560...	20.000 zł	10.000 zł	10.000 zł	5.000 zł	1.000 zł	16.000 zł
7	Rachunek Bankowy G. Noble nr 55 1560...	30.000 zł	15.000 zł	15.000 zł	7.500 zł	1.500 zł	24.000 zł
8	Rachunek Bankowy G. Noble nr 82 1560...	18.040 zł	9.020 zł	9.020 zł	4.510 zł	902 zł	14.432 zł

9	Lokata (...) Agricole nr 58...014	10.509,15 zł	5.254,57 zł	5.254,58 zł	2.627,29 zł	525,46 zł	8.407,31 zł
10	Lokata (...) Agricole nr 58...016	20.000 zł	10.000 zł	10.000 zł	5.000 zł	1.000 zł	16.000 zł
11	Lokata (...) Agricole nr 58...017	34.000 zł	17.000 zł	17.000 zł	8.500 zł	1.700 zł	27.200 zł
12	Pionier pieniężny	40.262,25 zł	20.131,15 zł	20.131,10 zł	10.065,55 zł	2.013,11 zł	32.209,81
13	Pionier Gotówkowy	9.080,42 zł	4.540,21 zł	4.540,21 zł	2.270,11 zł	454,02 zł	7.264,34 zł
14	Suma	299.954 zł	94.977,02 zł	204.976,98 zł	102.488,48 zł	20.497,70 zł	217.963,20 zł

W celu określenia właściwej wysokości spłaty pomiędzy uczestnikami koniecznym było jednak także rozważenie zgłoszonych w toku niniejszego postępowania roszczeń przewidzianych w art. 686 k.p.c. oraz 45 k.r.o., a dotyczących nakładów poczynionych przez E. G. (1) na rzecz przedmiotów wchodzących w skład spadku po śmierci T. G., a w szczególności opłat za lokal mieszkalny przy ulicy (...) (2.497 złotych), należności z tytułu opłat parkingowych (856,95 złotych) oraz tytułem ubezpieczenia pojazdu marki V. (1.144 złote). Wydatki te nie były kwestionowane przez uczestników na żadnym etapie postępowania, a przy tym zostały potwierdzone złożonymi przez E. G. (1) dokumentami. Każdy ze spadkobierców winien partycypować w tego typu nakładach stosownie do posiadanego w masie spadkowej udziału tzn. odpowiednio w przypadku opłat za lokal mieszkalny w kwocie 249,70 złotych (2.497 złotych x $\frac{1}{10}$), należności za miejsce parkingowe w kwocie 42,84 złotych (856,95 złotych x $\frac{1}{2}$ x $\frac{1}{10}$) oraz z tytułu ubezpieczenia samochodu w kwocie 114,40 złotych (1.144 złotych x $\frac{1}{10}$). W konsekwencji ostateczna wysokość dopłat w kwocie 11.403,11 złotych winna zostać pomniejszona o stosowny udział w nakładach poczynionych przez wnioskodawczynię, a więc o kwotę 406,94 złotych (249,70 złotych + 42,84 złotych + 114,40 złotych) i prowadzi do ostatecznej wartości rzędu 10.996,17 złotych (11.403,11 złotych – 406,94 złotych).

Działając w oparciu o treść art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. Sąd orzekł o obowiązku uiszczenia dopłat na rzecz Z. S. (1), G. S. (1), H. G. i J. K. (1) w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia z zastrzeżeniem obowiązku płatności ustawowych odsetek za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności. Rozstrzygnięcie to uwzględni z jednej strony niezbędny czas na przygotowanie środków pieniężnych celem realizacji orzeczenia, z drugiej nie krzywdzi interesów majątkowych uczestników wobec określonego stosunkowo krótkiego terminu oraz prawa do żądania odsetek ustawowych za opóźnienie na wypadek uchybienia przez E. G. (1) terminowi płatności.

Z uwagi na stanowisko procesowe M. Ć. (1) Sąd zastrzegł, że podział majątku wspólnego i dział spadku w stosunku między uczestniczką, a E. G. (1) następuje bez wzajemnych spłat i dopłat.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. uznając, że strony pozostawały zgodne co do konieczności dokonania podziału majątku wspólnego i działu spadku.